



Jeżówka – z prerii do ogrodów Europy

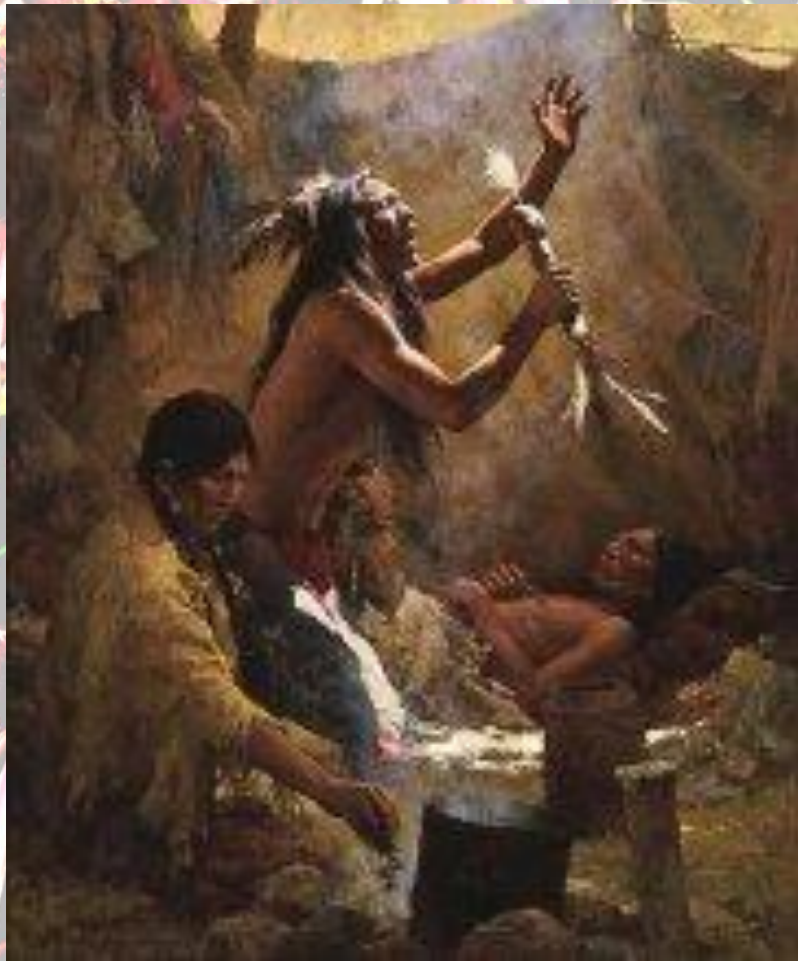
**Narodowy Uniwersytet Farmaceutyczny
Charków, Ukraina
Jana Diakonowa
Docent Katedry Chemii Związków Naturalnych**



Ta roślina powoli torowała sobie drogę od czasu gdy zwrócono na nią uwagę, a teraz uparcie dąży do zdobycia uznania. Prawdopodobnie nadejdzie taki czas, kiedy będą ją poszukiwać i szeroko wykorzystywać, ponieważ nie jest jedną z tych, które niespodziewanie rozbliły, zostały poddane badaniom, a po nich, uznanych za niezadowalające, zniknęły z pola widzenia i zostały zapomniane.

Dżon Juri Llojd (1904)

Użycie jeżówki w narodowej medycynie Indian Ameryki Północnej



Jeżówka pochodzi z Ameryki Północnej. Od najdawniejszych czasów stosowana była przez Indian do leczenia ran oraz chorób, którym towarzyszyła gorączka.

Karol Linneusz (1707-1778)



Po raz pierwszy roślina ta została opisana przez Karola Linneusza "ojca współczesnej botanicznej systematyki". On zakwalifikował ją do rodzaju *Rudbekia* i dał nazwę „*Rudbekia purpurowa*”. Linneusz nazwał tak roślinę dla uczczenia swojego nauczyciela, szwedzkiego botanika Olafa (Olofa) Rudbecka.

Olof Rudbeck (1630 - 1702)



Szwedzki humanista, lekarz, profesor Uniwersytetu Uppsalskiego. Rudbeck był założycielem ogrodu botanicznego w Uppsali oraz jednym z pierwszych badaczy ludzkiego układu limfatycznego (1653).

Conrad Moench (1744 - 1805) - niemiecki farmaceuta, chemik, profesor botaniki Uniwersytetu Marburgskiego, badając botaniczne właściwości rodziny astrowatych, wydzielił oddzielny rodzaj i nazwał go *Echinacea*.



Nazwa łacińska *Echinacea* pochodzi od greckiego słowa *echinos*, co oznacza jeż.



Rodzaje jeżówki

- *Echinacea angustifolia* DC.
- *Echinacea atrorubens* (Nutt.) Nutt.
- *Echinacea laevigata* (C.L.Boynton Beadle) S.F.Blake
- *Echinacea pallida* (Nutt.) Nutt.
- *Echinacea paradoxa* (Norton) Britton
- *Echinacea purpurea* (L.) Moench
- *Echinacea sanguinea* Nutt.
- *Echinacea serotina* (Nutt.) DC.
- *Echinacea simulata* McGregor
- *Echinacea tennesseensis* (Beadle) Small



Kierunki wykorzystania jeżówki

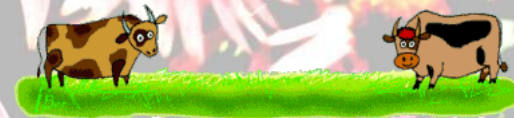
- dla stworzenia leków i suplementów



- jako roślina ozdobna



- w hodowli zwierząt, jako składnik paszy



- jako roślina miododajna



Rodzaje jeżówki, które wykorzystuje się dla stworzenia leków



Echinacea purpurea (L.) Moench
Jeżówka purpurowa



Echinacea pallida (Nutt.) Nutt.
Jeżówka biała



Echinacea angustifolia DC.
Jeżówka wąskolistna

JAK DZIAŁA W ORGANIZMIE

Liczne badania nad jeżówką potwierdzają jej silne właściwości lecznicze.

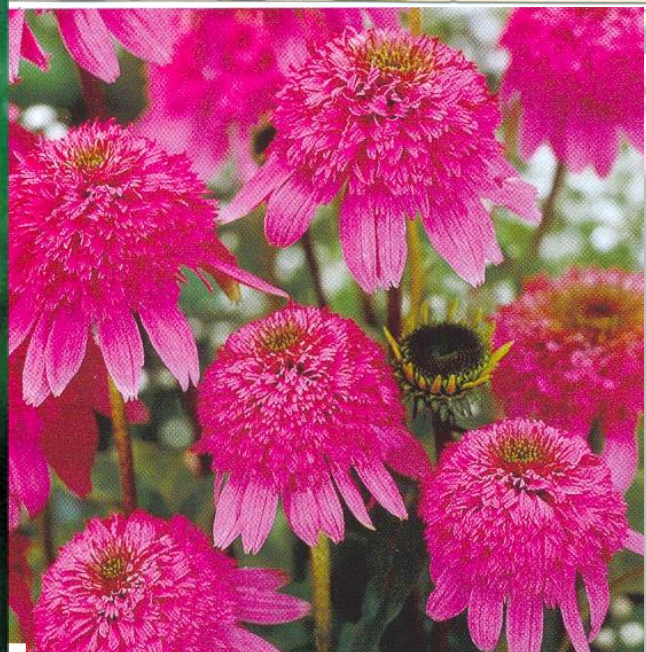
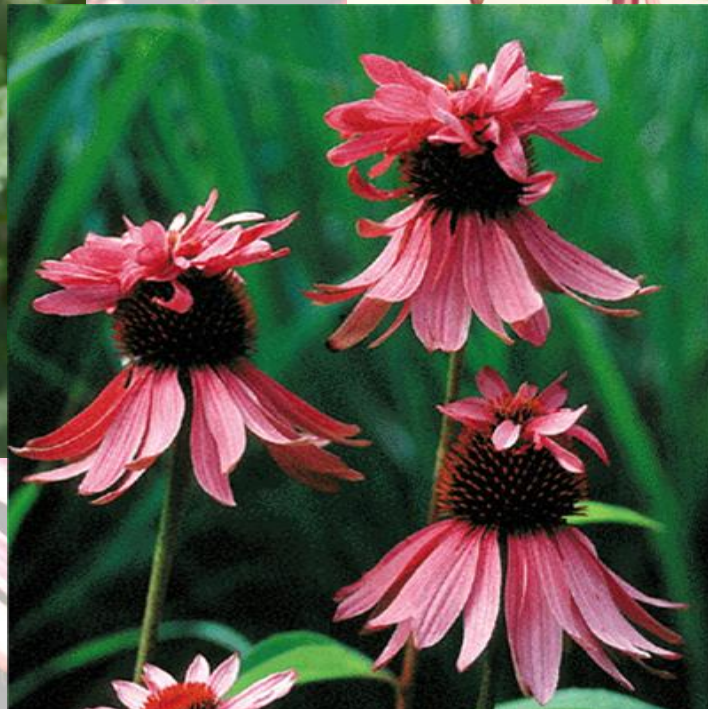
Substancje czynne obecne w jeżówce to: glikozydy, olejki, amidy, inulina, poliacetylany. W kwiatach znajduje się kwas cykoriowy o silnym działaniu przeciwbakteryjnym i przeciwwirusowym. Jeżówka wykazuje również właściwości przeciwgrzybicze oraz przeciw drobnoustrojom. Pobudza do aktywności komórki układu odpornościowego, a te wytwarzają tzw. interferon – naturalną substancję przeciwwirusową.

Jeżówkę najlepiej podawać choremu przy pierwszych objawach infekcji. Skutecznie działa również w przypadkach, gdy choroba już w pełni się rozwinęła.

Inne rodzaje jeżówki



Jeżówka – roślina ozdobna



Jeżówka – roślina ozdobna



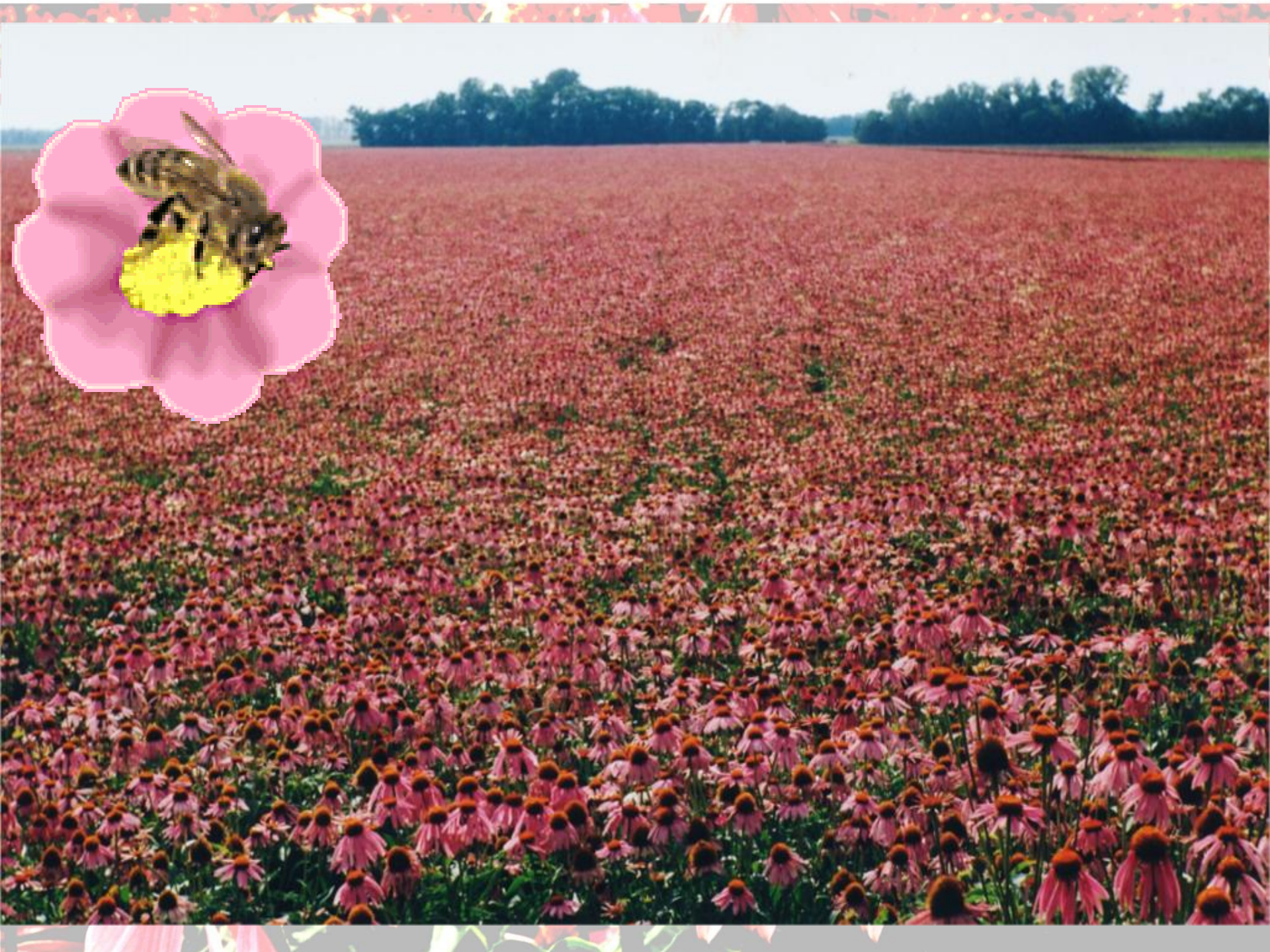
Jeżówka – roślina ozdobna





Dla pasiecznictwa jeżówka bladej jest cenna dlatego, że wydziela dużą ilość nektaru i ma duży pyłek białego koloru. Dzięki temu miód nabywa szczególnej konsystencji i nowej jakości. Ważne jest to, że kwitnienie jeżówki bladej zaczyna się w czerwcu, kiedy jest mało innych kwitnących roślin. Roślina jest odporna na suszę.

Uprawiać jeżówkę bladą należy razem z jeżówką purpurową. Dzięki temu wydłuża się czas trwania kwitnienia całej plantacji. Poza tym, trzeba pamiętać, że jeżówka może odrastać po koszeniu. Jeśli to zrobić w porę, to we wrześniu zakwita otawa i to jeszcze o miesiąc przedłuża kwitnienie " jeżówkowego dywanika". Dotrzymanie warunków właściwej agrotechniki pozwala na nieprzerwane kwitnienie od czerwca do października! Wątpliwe, czy jest jakakolwiek inna roślina o takich możliwościach.



W hodowli, jako surowiec pokarmowy dla zwierząt

Jeżówkę wykorzystuje się jako zieloną masę czy mąkę ziołową, czasami - pod postacią siewki razem z koncentratami. Dla młodych zwierząt przygotowywane są wywary, wyciągi i napary.

Polscy uczeni udowodnili dobroczynny wpływ ekstraktów jeżówki purpurowej i borówki na poziom immunoglobulin A, G, M i przyrost żywej masy u nowonarodzonych cieląt.





Gatunek jeżówki bladej „Piękność prerii” został wyhodowany na Ukrainie przez uczonych Połtawskiej Akademii Agrarnej, docentów Wiktora Samorodowa i Sergeja Pospelowa. Od 2005 roku gatunek jest wpisany do państwowego rejestru gatunków Ukrainy.

Wyhodowany przez indywidualno-rodzinny dobór, charakteryzuje się wysoką wydajnością. Wydajność surowej nadziemnej masy w drugim roku wynosi 8-10 ton z hektara, w trzecim - 14 ton z hektara.

Wydajność surowych korzeni w drugim roku sięga 3,5-4,5 ton z hektara, w trzecim - do 6 ton z hektara.

Korzenie jeżówki bladej gatunku "Piękność prerii"



1 rok wegetacji



2 rok wegetacji



3 rok wegetacji

Suplement „Immunozachyst”



Po raz pierwszy przeprowadzono farmakognostyczne badanie korzeni jeżówki bladej gatunku "Piękność prerii" na Narodowym Uniwersytecie Farmaceutycznym w Charkowie. Uчени otrzymali suchy ekstrakt, na podstawie którego został stworzony suplement „Immunozachyst”.

Farmakologiczna aktywność suplementu „Immunozechyst”

- **Zbadano działanie przeciwzapalne preparatu, a jego wyniki potwierdziły, że suplement „Immunozechyst” ma działanie przeciwzapalne.**
- **Wyniki badania dowodzą też, że suplement „Immunozechyst” ma adaptogenną aktywność i może być stosowany w stanach depresyjnych, przejawach fizycznego i nerwowego osłabienia oraz w celu wsparcia ochronnych sił organizmu człowieka.**
- **Podczas eksperymentu zbadano szybkość gojenia się ran. Przy użyciu suplementu „Immunozechyst” gojenie trwało szesnaście (16) dni, a w grupie kontrolnej (suplementu nie użyto) szybkość gojenia wynosiła 20 dni.**

Dziękuję za uwagę

